

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om offentlig forsorg og lov om folkeforsikring (vedrørende plejehjem for kronisk syge og rentemodtagere optaget i alderdomshjem og plejehjem).

Fremsat den 14. januar 1955 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov om offentlig forsorg, jfr. bekendtgørelse nr. 311 af 23. september 1954, foretages følgende ændringer:

Til § 32.

Paragraffen formuleres således:

„I alderdomshjem, plejehjem for kronisk syge eller på en arbejdsanstalts forsørgelsesafdeling, hvor gamle eller svagelige personer anbringes, må børn kun rent midlertidigt optages. Dog kan i plejehjem for kronisk syge optages børn, der opfylder betingelserne i § 39, stk. 4, 1. pkt. I intet tilfælde må der på de nævnte hjem indlægges personer, som ved ufordragelighed, dovenskab, drikfældighed eller lignende kan befrygtes at ville volde forstyrrelse eller give et slet eksempel.“

Til § 34.

I stk. 2, sidste linie, ændres „amtsplejestiftelsen for kronisk syge, jfr. § 39“ til: „plejehjem for kronisk syge, jfr. § 39, stk. 4.“

Til § 39.

Paragraffen formuleres således:

„*Stk. 1.* I ethvert amt kan der indrettes et eller flere plejehjem for kronisk syge omfattende samtlige kommuner i amtet eller en del af disse. Sådanne plejehjem kan endvidere indrettes i København, på Frederiksberg og i enhver købstad. En kommune, der indretter et plejehjem for kronisk syge, kan indgå overenskomst med andre kommuner om at modtage kronisk syge fra disse eller om fælles drift af plejehjemmet. Landkom-

muner, der slutter sådan overenskomst, skal have amtsrådets godkendelse heraf. Flere amter kan slutte overenskomst om indretning af fælles plejehjem, navnlig med henblik på modtagelse af kronisk syge, der kræver særlig behandling.

Stk. 2. Enhver amtskommune, Københavns kommune, Frederiksberg kommune og enhver købstadkommune kan med socialministerens godkendelse slutte overenskomst med private plejehjem for kronisk syge om indlæggelse af kronisk syge på private plejehjem.

Stk. 3. Hvor socialministeren skønner, at for sorgen med hensyn til kronisk syge ikke er forsvarlig enten overfor de syge eller med hensyn til, at udgifterne ved for sorgen er unødvendigt store, kan han påbyde, at der træffes de fornødne foranstaltninger i henhold til foranstående.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 omhandlede plejehjem er beregnet på at modtage sådanne særlig dårligt stillede kronisk syge, som ikke kan få den fornødne pleje i et privat hjem. Når forholdene i det enkelte tilfælde taler derfor, kan i plejehjem for kronisk syge optages aldersrentemodtagere, der ikke kan opnå fornøden pleje på vedkommende alderdomshjem. Kronisk syge, der forud for opnåelse af aldersrentealderen er optaget i et plejehjem for kronisk syge, kan, såfremt forholdene i det enkelte tilfælde taler derfor, forblive på plejehjemmet efter opnåelse af aldersrentealderen.

Stk. 5. I et plejehjem for kronisk syge kan ikke optages personer, der er i højere grad sindssyge, epileptikere eller åndssvage eller

lidende af de i lov om foranstaltninger imod udbredelse af smitsomme sygdomme nr. 138 af 10. maj 1915 omhandlede sygdomme. Patienter, der er lidende af tuberkulose i lunge eller strubehoved vil ej heller kunne modtages.

Til § 43.

I stk. 1 indføres som nyt 2. punktum:

„Planerne vedrørende de i § 39, stk. 1, omhandlede plejehjem vil i alle tilfælde være at godkende af socialministeren.“

Stk. 2, sidste pkt., erstattes af følgende:

„For de i § 34 nævnte alderdomshjem og for de i § 39 nævnte plejehjem for kronisk syge indsendes reglementerne til godkendelse af vedkommende amt i overensstemmelse med retningslinier fastsat af socialministeren. For de øvrige af de nævnte anstalter og hjem — forsåvidt angår de i § 50, stk. 1, 2. pkt., nævnte kommuner for alle de nævnte anstalter og hjem — indsendes reglementerne til godkendelse af socialministeren. Et efter amtets (ministeriets) skøn passende uddrag af reglementet ophænges i vedkommende hjem eller anstalt på en sådan måde, at beboerne let kan gøre sig bekendt med indholdet.“

Til § 73.

Paragraffen formuleres således:

„Stk. 1. Den del af udgiften pr. plejedag ved indlæggelsen på et af de i § 39, stk. 1, omhandlede plejehjem for kronisk syge, der ikke dækkes af den i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven fastsatte refusionstakst og det i henhold til nærværende paragrafs stk. 2 ydede tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond, afholdes, såfremt den indlæggende kommune er en købstadkommune, Københavns kommune eller Frederiksberg kommune, af denne. Er den indlæggende kommune en landkommune, afholdes den nævnte restudgift af amtskommunen med $\frac{1}{4}$ og af den indlæggende landkommune med $\frac{3}{4}$.“

Stk. 2. Udover det beløb, der i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven kan anmeldes til refusion, ydes der til dækning af udgifterne ved driften af de i § 39, stk. 1, omhandlede plejehjem for kronisk syge fra den fælleskommunale udligningsfond et tilskud pr. plejedag på halvdelen af nettogennemsnitsudgiften pr. plejedag for samtlige

plejehjem. Dette tilskud vil dog for det enkelte plejehjem aldrig kunne overstige 40 pct. af det beløb, hvormed udgiften pr. plejedag overstiger den i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven fastsatte refusionstakst. Udgifterne til forrentning og afskrivning på bygninger og inventar medregnes såvel ved udregningen af ovennævnte gennemsnitsudgift pr. plejedag for samtlige plejehjem som ved udregningen af udgiften pr. plejedag for det enkelte plejehjem.

Stk. 3. Såfremt der i henhold til § 39, stk. 2, er sluttet overenskomst med et privat plejehjem, forholdes der med hensyn til den indlæggende kommunes udgifter ved indlæggelse af kronisk syge på det private plejehjem på samme måde som i stk. 1, jfr. § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven, og stk. 2, fastsat med hensyn til udgifterne ved driften af offentlige plejehjem, ligesom de nævnte udgifter medregnes ved udfindelsen af gennemsnitsudgiften for samtlige plejehjem.

Stk. 4. Såfremt en kronisk syg, der er indlagt på plejehjem, efter opnåelse af aldersrentealderen forbliver på plejehjemmet, jfr. § 39, stk. 4, sidste pkt., bliver der vedrørende udgifterne ved indlæggelsen fortsat at forholde som foran fastsat.

Stk. 5. Er en aldersrentemodtager blevet optaget i et plejehjem for kronisk syge i henhold til § 39, stk. 4, 2. pkt., vil udgiften ved pågældendes indlæggelse alene kunne anmeldes til refusion i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven.“

Til § 249.

I 1. pkt. ændres ordene „den plejestiftelse“ til „det plejehjem“.

Sidste pkt. formuleres således: „Det er dog en forudsætning, at han ikke er berettiget til optagelse i et alderdomshjem, hvor han vil kunne få den fornødne pleje, jfr. § 39, stk. 4, 2. pkt.“

§ 2.

I lov om folkeforsikring, jfr. bekendtgørelse nr. 218 af 11. juli 1953, foretages følgende ændring:

Til § 54.

I stk. 1 indsættes efter ordet „alderdomshjem“ ordene „eller plejehjem for kronisk syge“ og efter ordet „aldersrente“ ordene

„eller invaliderente“. I sidste linie ændres ordet „denne“ til „renten“.

I stk. 2 indsættes foran ordet „bemyndigede“ ordene „samt på de i § 39, stk. 1 og 2, i samme lov omhandlede plejehjem for kronisk syge“, og ordet „approbere“ ændres til „fastsætte“.

I stk. 3, 1. pkt., ændres ordet „aldersrentemodtagere“ til „alders- og invaliderentemodtagere“, og efter ordet „alderdomshjem“ indsættes ordene „eller i et af de i forsorgslovens § 39, stk. 1 og 2, omhandlede plejehjem“.

Som nyt 6. og 7. pkt. indføjes: „Ved opgørelsen af indtægten for en rentemod-

tager, der har ophold på et af de i forsorgslovens § 39, stk. 1 og 2, omhandlede plejehjem for kronisk syge, vil der være at se bort fra mindre indtægter, der stammer fra rentemodtagerens personlige arbejde under opholdet i plejehjemmet. Nærmere regler fastsættes af socialministeren“.

I sidste stk. ændres „§ 65, stk. 3,“ til „§ 65“.

§ 3.

De i lov om offentlig forsorg § 73 som ændret ved denne lov fastsatte regler for ydelse af refusion m. v. får første gang virkning for den refusion, der ydes i finansåret 1955—56.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 15. marts 1949 nedsatte socialministeren et udvalg til behandling af spørgsmål vedrørende plejestiftelser for kronisk syge.

Den 27. august 1954 har udvalget til socialministeren afgivet betænkning om plejehjem for kronisk syge, ligesom udvalget har udarbejdet forslag til lov om ændring i forsorgsloven og folkeforsikringsloven.

Efter forsorgslovens § 39 påhviler opgaven med tilvejebringelse af plejestiftelser for kronisk syge amterne, og efter forsorgslovens § 73 fordeles udgifterne (underskuddet) ved driften af amtsplejestiftelsen på amtsråds kredsen og de i forbindelse med denne stående købstæder efter folketal.

Der er siden socialreformens gennemførelse i 1933 kun i yderst ringe omfang oprettet amtsplejestiftelser. Det er udvalgets opfattelse, hvortil socialministeriet kan slutte sig, at den tilbageholdenhed, der har gjort sig gældende på dette område, i første række skyldes den gældende refusionsregel, der ikke kan anses for rimelig og hensigtsmæssig. Denne regel må nemlig antages at føre til, at der i almindelighed vil blive stor forskel på de deltagende kommuners udgifter pr. sygedag, idet udnyttelsen af plejestiftelsen ikke vil følge forholdet mellem indbyggertallet, men i langt højere grad være afhængig af plejestiftelsens beliggenhed i forhold til de deltagende parter.

Udvalget foreslår derfor, at der gennemføres en ordning, hvorefter den del af udgifterne, som kommunerne selv skal bære, fordeles i forhold til indlæggelsesdage.

Udvalget finder det rigtigt, at der som hidtil og som ved alderdomshjem i henhold til folkeforsik-

ringsloven fastsættes takster, der lægges til grund ved beregningen af refusion, jfr. nedenfor.

Udover den takst, der kan anmeldes til refusion i henhold til folkeforsikringsloven, er det fundet rimeligt, at der ydes et yderligere tilskud. Der stilles derfor forslag om ydelse af tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond. Herved har man lagt vægt på, at det drejer sig om syge, og at det derfor vil være naturligt, at ordningen nogenlunde kommer til at svare til den, der tilstræbes ved sygehusene. Endvidere er det taget i betragtning, at kommunerne under den nugældende ordning bærer en forholdsvis stor del af udgifterne ved driften af plejehjem, og at dette kan have været medvirkende til den tilbageholdenhed, der har hersket med hensyn til oprettelse af nye plejehjem.

Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at dette tilskud ydes i forhold til plejedage. Endvidere har man fundet det ønskeligt at få en ordning, hvorefter der sker en automatisk regulering af dette tilskud. Endelig har man tilstræbt at fastsætte tilskuddet således, at den del af udgifterne, som også under hensyntagen til fordelingen af refusionstaksten i henhold til folkeforsikringsloven skal bæres af kommunerne, andrager ca. halvdelen af de samlede udgifter. Efter foretagne beregninger må det skønnes, at man skulle kunne nå hertil, hvis tilskuddet fra den fælleskommunale udligningsfond ydes pr. plejedag og fastsættes til halvdelen af nettogennemsnitsudgiften pr. plejedag for samtlige plejehjem, heri medregnet udgiften til afskrivning og forrentning, jfr. iøvrigt nedenfor. Udover at begrænse udligningsfondens tilskud til 50 pct. af nettogennemsnitsudgiften for samtlige plejehjem, er det fundet rigtigt at fastsætte

en begrænsning, forsåvidt angår tilskuddet til det enkelte plejehjem. Det foreslås derfor, at tilskuddet for det enkelte plejehjem aldrig kan udgøre mere end 40 pct. af det beløb, hvormed udgiften overstiger den i henhold til folkeforsikringsloven fastsatte refusionstakst. Det fornævnte udvalg er i sin betænkning gået ind for, at grænsen for det enkelte hjemms tilskud skulle fastsættes til 75 pct. Det er imidlertid fundet rigtigt at gøre denne grænse mere snæver, dels for bedre at opnå en lighed af udgifterne mellem staten og kommunerne, dels for i højere grad at gøre udligningsfondens tilskud gradueret i forhold til de enkelte hjemms plejedagsudgift.

Ændringen i folkeforsikringsloven går ud på, at bestemmelserne i denne lovs § 54, der i sin nuværende form alene vedrører beboere på alderdomshjem, men som dog har fundet analog anvendelse på plejehjem for kronisk syge, herefter også vedrører tilfælde af kronisk syges indlæggelse på offentlige plejehjem eller på private plejehjem, med hvilke det offentlige har afsluttet overenskomst.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

ad forsorgslovens § 32.

1. pkt. svarer med en redaktionel ændring til første led i nugældende § 32. 2. pkt. åbner adgang til på plejehjem for kronisk syge at optage sådanne kronisk syge børn, der kan henføres til den gruppe kronisk syge, der bør have adgang til optagelse på plejehjem. 3. pkt. svarer til andet led i nugældende § 32.

ad forsorgslovens § 34.

Der er tale om en redaktionel ændring.

ad forsorgslovens § 39.

Bestemmelsen tilsigter at give mere smidige regler for oprettelse af plejehjem. Alt efter behovet for plejehjem indenfor de forskellige områder af landet vil der kunne oprettes plejehjem omfattende en hel amtsrådsreds med dertil knyttede købstæder, en del af amtsråds kredsen, en købstad alene o. s. v. Ligeledes gives der adgang til, at f. eks. en købstad, der opretter et plejehjem, slutter overenskomst med de omliggende sognekommuner om modtagelse af patienter fra disse. Som hidtil kan flere amter slutte overenskomst om oprettelse af et fælles plejehjem, navnlig med henblik på modtagelse af kronisk syge, der kræver særlig behandling, men det er — modsat hidtil — ikke fundet nødvendigt at kræve, at en sådan ordning godkendes af socialministeren.

I stk. 2 gives der adgang for kommunerne til at indgå overenskomst med private plejehjem om modtagelse af kronisk syge. Herved vil det blive muligt i højere grad at drage nytte af de bestræbelser, der indenfor dette forsorgsområde gøres fra privat side.

Stk. 3 svarer til den gældende § 39, stk. 1, sidste pkt., idet det fremdeles ikke er fundet påkrævet eller hensigtsmæssigt at pålægge amterne m. fl. en egentlig pligt på dette område, jfr. herved betænkningen side 16.

Stk. 4, 1. pkt., fastsætter, hvilke personer plejehjemmene er beregnet på at modtage. Bestemmelsen afviger noget fra den hidtil gældende bestemmelse i § 39, stk. 2. I udvalgets betænkning side 8—9 er der fremsat nogle betragtninger vedrørende den nærmere afgrænsning af denne persongruppe.

Med hensyn til bestemmelserne i § 39, stk. 4, 2. og 3. pkt. skal der henvises til udvalgets betænkning side 15—16.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at udvalget i sin betænkning endvidere har foreslået, at kronisk syge under aldersrentalderen i enkelte tilfælde skulle kunne optages på alderdomshjem. Da det imidlertid må antages, at kun et fåtal af alderdomshjem vil opfylde de krav, der navnlig med hensyn til personale bør stilles til plejehjem, har man ikke ment at burde medtage denne regel.

Stk. 5 svarer til den hidtidige bestemmelse i § 39, stk. 3, dog at det er fundet rigtigst, at der ikke er adgang til at optage patienter, der er lidende af tuberkulose, idet der for denne patientgruppe foreligger en særlig lovgivning, jfr. betænkningen side 9.

ad forsorgslovens § 43.

Under hensyn til de erfaringer, man i årene efter forsorgslovens vedtagelse har gjort vedrørende alderdomshjem og plejehjem for kronisk syge, skønnes det rimeligt for at opnå en administrativ lettelse at henlægge godkendelse af reglementer såvel for alderdomshjem som for plejehjem for kronisk syge til amterne, og således at socialministeriet efter forhandling med sundhedsstyrelsen giver retningslinier for reglementernes indhold.

ad forsorgslovens § 73.

Efter den foreslåede ændring vil underskuddet, såfremt den indlæggende kommune er en købstad-kommune, Københavns kommune eller Frederiksberg kommune, være at afholde af denne.

Såfremt den indlæggende kommune er en sognekommune, har man ikke ment at burde opretholde den hidtil gældende regel, hvorefter amtskommu-

nen bærer udgiften. Under hensyn til, at der her er tale dels om en forsorgsopgave, dels om en opgave vedrørende pleje af syge, har man ment det rimeligt at fordele udgiften mellem amtskommunen og den indlæggende sognekommune. Fordelingstallet har man ment at burde fastsætte til $\frac{1}{4}$ til amtskommunen og $\frac{3}{4}$ til sognekommunen.

Idet der iøvrigt vedrørende den i stk. 2 foreslåede bestemmelse om et tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond henvises til de almindelige bemærkninger foran, skal det bemærkes, at det i stk. 3, sidste punktum, udtrykkeligt fastsættes, at udgifterne til forrentning og afskrivning på bygninger og inventar medregnes ved udregningen af såvel gennemsnitsudgiften pr. plejedag for samtlige plejehjem som udgiften pr. plejedag for det enkelte plejehjem. Dette er i overensstemmelse med hidtidig praksis vedrørende beregningen af refusionstaksten for alderdomshjem og plejehjem for kronisk syge.

I stk. 3 fastsættes det, at der med hensyn til pladser på private plejehjem, der i kraft af overenskomst er til rådighed for en kommune, forholdes på samme måde som med hensyn til et offentligt plejehjem.

Det er fundet rimeligt at bevare den noget gunstigere refusionsordning i tilfælde, hvor en kronisk syg efter at have opnået aldersrentealderen forbliver på plejehjemmet.

Omvendt er det fundet rigtigst, at der, såfremt en aldersrentemodtager mere undtagelsesvis optages i plejehjem, i refusionsmæssig henseende forholdes som, hvis indlæggelse af pågældende var sket på alderdomshjem med dertil knyttet sygeafdeling, således at refusion alene ydes efter folkeforsikringslovens refusionstakst, medens den indlæggende kommune afholder restudgiften.

ad forsorgslovens § 249.

Ændringen står i forbindelse med den i § 39, stk. 4, 2. pkt. indeholdte adgang til at optage aldersrentemodtagere i plejehjem.

ad folkeforsikringslovens § 54.

Det foreslås, at optagelse på plejehjem for kronisk syge på samme måde som optagelse på alderdomshjem kan træde i stedet for udbetaling af renten, ligesom socialministeren bemyndiges til også for ophold på plejehjem for kronisk syge at fastsætte takster, der lægges til grund ved beregningen af refusion.

Med hensyn til taksternes fastsættelse har udvalget peget på, at plejen for kronisk syge i almindelighed må antages at være mere krævende end plejen af personer på alderdomshjem. Efter hidtidig

praksis har taksterne for plejehjem for kronisk syge været fastsat til samme beløb som gældende for alderdomshjemmenes sygeafdelinger. Dette vil fremdeles være rimeligt i en række tilfælde, men det findes dog rigtigst, at der er mulighed for, for såvidt angår plejehjem, der er indrettet på at modtage særlige grupper af kronisk syge, at sætte taksten noget højere alt under hensyn til de pågældende plejhjemms indretning. I den af det nævnte udvalg afgivne betænkning redegøres der nærmere for de forskellige grupper af plejehjem, jfr. betænkningen side 9—10.

Endvidere udvides reglerne om ydelse af lommepege til beboere på alderdomshjem til også at gælde rentemodtagere optaget på plejehjem for kronisk syge. Under henvisning til, at beboere på plejehjem for kronisk syge ofte vil høre til de yngre aldersgrupper, og til, at det ofte vil være af særlig betydning, at de har mulighed for og interesse i en vis beskæftigelse, er det dog fundet ønskeligt, at der ved fastsættelsen af lommepege er mulighed for at se bort fra mindre indtægter, der stammer fra de pågældendes personlige arbejde under opholdet i plejehjemmet. Det foreslås, at nærmere regler herom fastsættes af socialministeren.

Forslagets økonomiske virkninger.

Af de for tiden eksisterende plejehjem har plejehjemmet i København 342 pladser, Københavns amtsråds-kreds plejehjem i Tåstrup og Lyngby henholdsvis 30 og 40 pladser og Roskilde amtsråds-kreds plejehjem i Roskilde 27 pladser, ialt 439 pladser.

I 1952—53 havde disse fire plejehjem ialt 147 252 plejedage. Gennemsnitsudgiften pr. dag udgjorde henholdsvis 18,82 kr., 26,09 kr., 25,97 kr. og 15,94 kr. Den i henhold til folkeforsikringsloven fastsatte refusionstakst var for samme år for de 3 førstnævnte hjem 12,50 kr. pr. dag (kommunegruppe I) og for hjemmet i Roskilde 9,50 kr. pr. dag (kommunegruppe II). De samlede udgifter beløb sig til 2,56 mill. kr. Heraf anmeldtes ialt 1,57 mill. kr. til refusion, medens restudgiften — nettoudgiften — knap 1 mill. kr. blev båret endeligt af kommunerne. Af det til refusion i henhold til folkeforsikringsloven anmeldte beløb kan det anslås, at ca. 800 000 kr. blev afholdt af staten, dels direkte, dels gennem statens andel i invalideforsikringsfondens underskud, og den fælleskommunale udligningsfond. Ca. 660 000 kr. anslås at være afholdt af kommunerne, dels direkte, dels gennem kommunernes andel i invalideforsikringsfondens underskud, dels gennem den mellemkommunale refusion. Endelig anslås ca.

115 000 kr. at være afholdt af de forsikredes m. fl.s bidrag til invalideforsikringsfonden. Udover andelen i det til refusion i henhold til folkeforsikringsloven anmeldte beløb bar kommunerne som anført knap 1 mill. kr., Statens og udligningsfondens andel androg ca. 31 pct. af de samlede udgifter, kommunernes samlede udgifter godt 64 pct., hvoraf knap 26 pct. udgjordes af kommunernes andel i refusionstaksten og godt 38 pct. af kommunernes nettoudgift. Endelig udgjorde de forsikredes m. fl.s andel ca. 4½ pct.

Det omhandlede takstbeløb refunderes efter reglerne for refusion af invaliderente evt. aldersrente, hjælp i henhold til forsorgslovens §§ 247—48 (hjælp til kronisk syge) og kommunehjælp alt efter, hvilken art af ydelse de indlagte oppebar ved indlæggelsen. Da refusionsreglerne er forskellige fra gruppe til gruppe, vil der som følge af forskydninger grupperne imellem kunne ske forskydning af statens og kommunernes andel i refusionsbeløbet.

Såfremt den i forslaget angivne ordning med et yderligere tilskud fra udligningsfonden havde været gældende for året 1952—53, ville tilskuddet have udgjort 3 kr. 86 øre pr. plejedag, for Københavns plejehjem og Roskilde amts plejehjem dog i medfør af 40 pct.-reglen reduceret til henholdsvis 2 kr. 53 øre og 2 kr. 58 øre pr. plejedag. Ialt ville tilskuddet for de fire nævnte hjem have udgjort ca. 350 000 kr. eller knap 14 pct. af de samlede udgifter. Den samlede udgift for staten og udligningsfonden ville herefter have været ca. 1,15 mill. kr. eller ca. 45 pct., medens kommunernes samlede udgifter ville have været ca. 1,29 mill. kr. eller ca. 50 pct., og den resterende udgift dækkedes af de forsikredes m. fl.s andel i invalideforsikringsfondens udgifter. Bortset der fra sidstnævnte beløb ville statens andel have udgjort godt 47 pct. mod kommunernes knap 53 pct.

Udover de nævnte fire plejehjem findes der enkelte andre offentlige plejehjem, nemlig et plejehjem i Haderslev med 29 pladser og et i Fredericia med 24 pladser, som dog begge hovedsagelig er belagt med aldersrentemodtagere, og som derfor kun i begrænset omfang vil kunne henføres under den foreslåede nyordning, samt et plejehjem i Nykøbing

S. med 11 pladser omfattende Nykøbing kommune og nogle af de omliggende sognekommuner. Endvidere findes der et mindre antal private plejehjem — selvejende institutioner (Stefanshjemmet i Århus, De samvirkende menighedsplejers hjem, bl. a. i Tårnby og Ålborg, og et par af Dansk Røde Kors oprettede hjem), der må antages at opfylde kravene for indgåelse af overenskomst med amts- eller købstadkommuner.

Endelig kan det forventes, at et begrænset antal lederejede plejehjem efter overgang til selvejende institutioner og eventuelle forbedringer kan indtages under ordningen.

Ialt må det skønnes, at der ved nyordningens gennemførelse vil kunne regnes med 700 plejehjemspladser.

Går man ud fra, at plejeadgiften for de yderligere tilkommende hjem ikke afviger væsentligt fra de foran oplyste tal for de nævnte fire offentlige plejehjem, kan det tilskud, som udligningsfonden ialt vil kunne komme til at yde, skønsmæssigt anslås til at blive ca. 550 000 kr. om året. Med den tilsigtede forøgelse af antallet af plejehjem ved nybygning må denne udgift antages at stige yderligere i løbet af en årrække.

Ved bedømmelsen af forslaget økonomiske virkninger må det, forsåvidt angår den forøgelse af udgifterne, der sker ved, at private plejehjem inddrages i ordningen, tages i betragtning, at de på de private plejehjem indlagte for en stor dels vedkommende i forvejen vil oppebære ydelser fra det offentlige gennem invaliderente, hjælp som kronisk syg m. v., således at der ved de pågældende hjem inddragelse under ordningen kun i begrænset omfang for det offentlige under et vil blive tale om en udgiftsforøgelse.

Som foran nævnt kan det forventes, at et antal lederejede plejehjem søges omdannet til selvejende institutioner med henblik på inddragelse under nyordningen. Til støtte herfor er det tanken — på lignende måde som indenfor børneforsorgen — at søge ydet statslån, således at de enkelte sager herom forelægges de bevilgende myndigheder.

I nærværende bilag opføres de i lovforslaget omhandlede bestemmelser dels i den nugældende formulering (venstre spalte) dels i den foreslåede ændrede formulering (højre spalte), idet ændringerne er angivet med kursiv.

Forsorgsloven.

Gældende formulering.

§ 32.

I alderdomshjem, syge- eller plejestiftelser eller på en arbejdsanstalts forsørgelsesafdeling, hvor gamle eller svagelige personer anbringes, må børn kun rent midlertidigt optages, og i intet tilfælde må der indlægges personer, som ved ufordragelighed, dovenskab, drikfældighed eller lignende, kan befrygtes at ville volde forstyrrelse eller give slet eksempel.

§ 34.

Stk. 1. Socialministeren — for landkommuners vedkommende amtsrådet — kan pålægge kommunalbestyrelsen i kommuner med over 4 000 indbyggere at opføre eller indrette et alderdomshjem til optagelse af de personer, der nyder aldersrente, men som er så gamle, svagelige eller svækkede, at de ikke kan bo for sig selv eller anbringes i privat pleje.

Stk. 2. Til et alderdomshjem skal være knyttet en sygeafdeling eller sygestue, beregnet på dem af hjemmets beboere, der tiltrænger egentlig sygebehandling, men som ikke egner sig til indlæggelse på hospital eller på amtsplejestiftelsen for kronisk syge, jfr. § 39.

Stk. 3. I mindre kommuner kan der til en forsvarlig ordning af den i stk. 1—2 omhandlede forsorg sluttet overenskomst med en eller flere nabokommuner eller med bestyrelsen for et eller flere private alderdoms- eller sygehjem, dog at den nærmere ordning skal godkendes, for landkommunernes vedkommende af amtsrådet, for de

Forslaget.

§ 32.

I alderdomshjem, *plejehjem for kronisk syge* eller på en arbejdsanstalts forsørgelsesafdeling, hvor gamle eller svagelige personer anbringes, må børn kun rent midlertidigt optages. *Dog kan i plejehjem for kronisk syge optages børn, der opfylder betingelserne i § 39, stk. 4, 1. pkt.* I intet tilfælde må der på de nævnte hjem indlægges personer, som ved ufordragelighed, dovenskab, drikfældighed eller lignende kan befrygtes at ville volde forstyrrelse eller give et slet eksempel.

§ 34.

Stk. 1. Uændret.

Stk. 2. Til et alderdomshjem skal være knyttet en sygeafdeling eller sygestue, beregnet på dem af hjemmets beboere, der tiltrænger egentlig sygebehandling, men som ikke egner sig til indlæggelse på hospital eller på *plejehjem for kronisk syge*, jfr. § 39, *stk. 4.*

Stk. 3. Uændret.

øvrige kommuners vedkommende af socialministeren. Indlæggelsen af en person på et udenfor kommunen værende privat alderdomshjem kan ikke ske imod pågældendes vilje.

§ 39.

Stk. 1. I ethvert amt kan der indrettes en eller flere plejestiftelser for kronisk syge. Flere amter kan med socialministerens godkendelse af ordningen slutte overenskomst om indretning af en fælles stiftelse.

Hvor socialministeren skønner, at forsorgen med hensyn til kronisk syge ikke er forsvarlig enten overfor de syge eller med hensyn til, at udgifterne ved forsorgen er unødvendig store, kan han påbyde, at amtet træffer de fornødne foranstaltninger i henhold til foranstående.

Stk. 2. De i stk. 1 omhandlede plejestiftelser er beregnet på at modtage sådanne særlig dårlig stillet kronisk syge eller invalider, som er for besværlige at pleje i et privat hjem, et alderdomshjem eller en arbejdsanstalts sygeafdeling, og som på den anden side ikke anses for egnet til behandling på et almindeligt sygehus eller på de af staten drevne eller godkendte anstalter til behandling af patienter med særlig arter af sygdomme.

Stk. 3. Som følge af det anførte kan i en amtsplejestiftelse for kronisk syge ikke optages personer, der er i højere grad sindssyge, epileptikere eller åndssvage eller lidende af de i lov om foranstaltninger imod udbredelse af smitsomme sygdomme nr. 138

§ 39.

Stk. 1. I ethvert amt kan der indrettes et eller flere plejehjem for kronisk syge omfattende samtlige kommuner i amtet eller en del af disse. Sådanne plejehjem kan endvidere indrettes i København, på Frederiksberg og i enhver købstad. En kommune, der indretter et plejehjem for kronisk syge, kan indgå overenskomst med andre kommuner om at modtage kronisk syge fra disse eller om fælles drift af plejehjemmet. Landkommuner, der slutter sådan overenskomst, skal have amtsrådets godkendelse heraf. Flere amter kan slutte overenskomst om indretning af fælles plejehjem, navnlig med henblik på modtagelse af kronisk syge, der kræver særlig behandling.

Stk. 2. Enhver amtskommune, Københavns kommune, Frederiksberg kommune og enhver købstadkommune kan med socialministerens godkendelse slutte overenskomst med private plejehjem for kronisk syge om indlæggelse af kronisk syge på private plejehjem.

Stk. 3. Hvor socialministeren skønner, at forsorgen med hensyn til kronisk syge ikke er forsvarlig enten overfor de syge eller med hensyn til, at udgifterne ved forsorgen er unødvendigt store, kan han påbyde, at der træffes de fornødne foranstaltninger i henhold til foranstående.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 omhandlede plejehjem er beregnet på at modtage sådanne særlig dårligt stillede kronisk syge, som ikke kan få den fornødne pleje i et privat hjem. Når forholdene i det enkelte tilfælde taler derfor, kan i plejehjem for kronisk syge optages aldersrentemodtagere, der ikke kan opnå fornøden pleje på vedkommende alderdomshjem. Kronisk syge, der forud for opnåelse af aldersrentealderen er optaget i et plejehjem for kronisk syge, kan, såfremt forholdene i det enkelte tilfælde taler derfor, forblive på plejehjemmet efter opnåelse af aldersrentealderen.

Stk. 5. I et plejehjem for kronisk syge kan ikke optages personer, der er i højere grad sindssyge, epileptikere eller åndssvage eller lidende af de i lov om foranstaltninger imod udbredelse af smitsomme sygdomme nr. 138 af 10. maj 1915 omhandlede syg-

af 10. maj 1915 omhandlede sygdomme, ligesom patienter, der er lidende af tuberkulose i lunger eller strubehoved, kun må modtages, forsåvidt og så længe sygdommen ikke egner sig til behandling på et statsanerkendt tuberkulosehospital eller sanatorium; selv i så fald må de kun optages, forsåvidt der er knyttet en særlig for lunge-tuberkulose indrettet afdeling (plejehjem) til stiftelsen, og dette plejehjem har opnået anerkendelse i henhold til lovgivningen om statsstøtte til tuberkuloses sygebehandling.

Stk. 4. En amtsplejestiftelse for kronisk syge må ikke være beregnet på færre end 20 patienter, og socialministeren skal påse, at de påtænkte plejestiftelser er tilstrækkelig store, og at beliggenheden er så central og praktisk som muligt.

§ 43.

Stk. 1. Når et af de i de foregående paragraffer omhandlede hjem eller anstalter agtes anlagt, nedlagt, forandret eller udvidet, indsendes behørig overslag og beskrivelser samt øvrige fornødne oplysninger til vedkommende myndigheds godkendelse.

Stk. 2. For samtlige de i §§ 34—42 nævnte anstalter og hjem skal der forefindes reglementariske bestemmelser om deres belægning og benyttelse, takster, bestyrelse og dennes myndighed overfor beboerne, om disses rettigheder, forpligtelser og forplejning m. v. Der skal derhos i reglementerne optages bestemmelser om disciplinære straffe og om sikringsmidler, der ikke må gå udover de i §§ 47 og 48 i borgerlig straffelov givne rammer, bortset fra, at det i reglementer for arbejdskolonier, arbejdsanstalter og tvangsarbejdsanstalter kan bestemmes, at grove ordensforseelser, derunder flugt fra pågældende anstalter eller bortgang uden tilladelse, med samtykke af den myndighed, der har indlagt vedkommende, kan straffes med hensættelse til tvangsarbejde i indtil 3 måneder. Reglementerne indsendes til godkendelse af socialministeren, og et efter ministerens skøn passende uddrag af reglementet ophænges i vedkommende hjem eller anstalt på en sådan måde, at beboerne let kan gøre sig bekendt med indholdet.

domme. Patienter, der er lidende af tuberkulose i lunge eller strubehoved, vil ej heller kunne modtages.

Stk. 4. Udgår.

§ 43.

Stk. 1. Når et af de i de foregående paragraffer omhandlede hjem eller anstalter agtes anlagt, nedlagt, forandret eller udvidet, indsendes behørig overslag og beskrivelser samt øvrige fornødne oplysninger til vedkommende myndigheds godkendelse. *Planerne vedrørende de i § 39, stk. 1, omhandlede plejehjem vil i alle tilfælde være at godkende af socialministeren.*

Stk. 2. For samtlige de i §§ 34—42 nævnte anstalter og hjem skal der forefindes reglementariske bestemmelser om deres belægning og benyttelse, takster, bestyrelse og dennes myndighed overfor beboerne, om disses rettigheder, forpligtelser og forplejning m. v. Der skal derhos i reglementerne optages bestemmelser om disciplinære straffe og om sikringsmidler, der ikke må gå udover de i §§ 47 og 48 i borgerlig straffelov givne rammer, bortset fra, at det i reglementer for arbejdskolonier, arbejdsanstalter og tvangsarbejdsanstalter kan bestemmes, at grove ordensforseelser, derunder flugt fra pågældende anstalter eller bortgang uden tilladelse, med samtykke af den myndighed, der har indlagt vedkommende, kan straffes med hensættelse til tvangsarbejde i indtil 3 måneder. *For de i § 34 nævnte alderdomshjem og for de i § 39 nævnte plejehjem for kronisk syge indsendes reglementerne til godkendelse af vedkommende amt i overensstemmelse med retningslinier fastsat af socialministeren. For de øvrige af de nævnte anstalter og hjem — forsåvidt angår de i*

Stk. 3. Kommunalbestyrelserne er underkastet amtmandens tilsyn med, hvorledes den praktiske ordning af forsørgelsen i henhold til denne lov er gennemført. På landet kan dertil benyttes bistand af amtsrådets valgte medlemmer. Amtmanden skal mindst 1 gang årlig tilse hver af de omhandlede indenfor amtet beliggende anstalter og hjem.

Stk. 4. Amtmændene er indenfor deres område berettiget til og i givet tilfælde forpligtet til at gribe ind, når de kommer til kundskab om forhold, der er i strid med lovens regler eller med de forudsætninger, på hvilke disse bygger. Det er herunder de nævnte myndigheders pligt at træffe de fornødne foranstaltninger overfor en kommune, der enten ikke forsørger en trængende på forsvarlig måde, eller som ikke udviser en forsvarlig økonomi med hensyn til udgifter til den offentlige forsorg.

§ 73.

Udgifter i anledning af de i § 39 omhandlede foranstaltninger fordeles efter udløbet af hvert regnskabsår, efter at være godkendt af amtmanden, på amtsrådskredsen og de i forbindelse med samme stående købstæder efter folketal. På Bornholm påhviler udgifterne den for øens købstæder og landdistrikter fælles repartitionsfond, medens udgifterne i København og Frederiksberg afholdes af kommunens kasse. Frederiksberg kommune deltager ikke i udgiften til amtsplejestiftelsen i Københavns amt.

§ 50, stk. 1, 2. pkt., nævnte kommuner for alle de nævnte anstalter og hjem — indsendes reglementerne til godkendelse af socialministeren. Et efter amtets (ministeriets) skøn passende uddrag af reglementet ophænges i vedkommende hjem eller anstalt på en sådan måde, at beboerne let kan gøre sig bekendt med indholdet.

Stk. 3. Uændret.

Stk. 4. Uændret.

§ 73.

Stk. 1. Den del af udgiften pr. plejedag ved indlæggelsen på et af de i § 39, stk. 1, omhandlede plejehjem for kronisk syge, der ikke dækkes af den i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven fastsatte refusionstakst og det i henhold til nærværende paragrafs stk. 2 ydede tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond, afholdes, såfremt den indlæggende kommune er en købstadkommune, Københavns kommune eller Frederiksberg kommune, af denne. Er den indlæggende kommune en landkommune, afholdes den nævnte restudgift af amtskommunen med $\frac{1}{4}$ og af den indlæggende landkommune med $\frac{3}{4}$.

Stk. 2. Udover det beløb, der i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven kan anmeldes til refusion, ydes der til dækning af udgifterne ved driften af de i § 39, stk. 1, omhandlede plejehjem for kronisk syge fra den fælleskommunale udligningsfond et tilskud pr. plejedag på halvdelen af nettogennemsnitsudgiften pr. plejedag for samtlige plejehjem. Dette tilskud vil dog for det enkelte plejehjem

aldrig kunne overstige 40 pct. af det beløb, hvormed udgiften pr. plejedag overstiger den i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven fastsatte refusionstakst. Udgifterne til forrentning og afskrivning på bygninger og inventar medregnes såvel ved udregningen af ovennævnte gennemsnitsudgift pr. plejedag for samtlige plejehjem som ved udregningen af udgiften pr. plejedag for det enkelte plejehjem.

Stk. 3. Såfremt der i henhold til § 39, stk. 2, er sluttet overenskomst med et privat plejehjem, forholdes der med hensyn til den indlæggende kommunes udgifter ved indlæggelse af kronisk syge på det private plejehjem på samme måde som i stk. 1, jfr. § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven, og stk. 2, fastsat med hensyn til udgifterne ved driften af offentlige plejehjem, ligesom de nævnte udgifter medregnes ved udfindelsen af gennemsnitsudgiften for samtlige plejehjem.

Stk. 4. Såfremt en kronisk syg, der er indlagt på plejehjem, efter opnåelse af aldersrentealderen forbliver på plejehjemmet, jfr. § 39, stk. 4, 2. pkt., bliver der vedrørende udgifterne ved indlæggelsen fortsat at forholde som foran fastsat.

Stk. 5. Er en aldersrentemodtager blevet optaget i et plejehjem for kronisk syge i henhold til § 39, stk. 4, 2. pkt., vil udgiften ved pågældendes indlæggelse alene kunne anmeldes til refusion i henhold til § 54, stk. 2, i folkeforsikringsloven.

§ 249.

Stk. 1. Såfremt det ved lægeundersøgelse godtgøres, at der af hensyn til en persons særlige, hjælpeløse tilstand, der umuliggør en tilstrækkelig forsvarlig anbringelse i pleje eller fortsat ophold i eget hjem, men dog hverken kræver indlæggelse på hospital eller på en af de i nærværende kapitel iøvrigt nævnte specialanstalter, bør træffes særlige foranstaltninger med hensyn til hans forsorg og pleje, træffes disse af det sociale udvalg eventuelt ved, at han optages på den plejestiftelse, hvor kommunen måtte have indlæggelsesret. Det er dog en forudsætning, at han ikke er berettiget til indlæggelse på et alderdomshjem.

Stk. 2. Vægrer pågældende sig ved at efterkomme en i henhold til foranstående truffen beslutning, bortfalder hans krav på hjælp efter §§ 247—48.

§ 249.

Stk. 1. Såfremt det ved lægeundersøgelse godtgøres, at der af hensyn til en persons særlige, hjælpeløse tilstand, der umuliggør en tilstrækkelig forsvarlig anbringelse i pleje eller fortsat ophold i eget hjem, men dog hverken kræver indlæggelse på hospital eller på en af de i nærværende kapitel iøvrigt nævnte specialanstalter, bør træffes særlige foranstaltninger med hensyn til hans forsorg og pleje, træffes disse af det sociale udvalg eventuelt ved, at han optages på det plejehjem hvor kommunen måtte have indlæggelsesret. Det er dog en forudsætning, at han ikke er berettiget til optagelse i et alderdomshjem, hvor han vil kunne få den fornødne pleje, jfr. § 39, stk. 4, 2. pkt.

Stk. 2. Uændret.

Folkforsikringslovens § 54.

Gældende formulering.

Stk. 1. Hvor omstændighederne taler derfor, kan optagelse i særlig dertil bestemte alderdomshjem, der skal give rentemodtageren mindst lige så gode kår som modtagelsen af aldersrenten, træde i stedet for udbetaling af denne.

Stk. 2. For ophold på kommunernes alderdomshjem, herunder de i § 34, stk. 3, i lov om offentlig forsorg omhandlede alderdomshjem, bemyndiges arbejds- og socialministeren til at approbere takster, der lægges til grund ved beregning af refusion.

Stk. 3. Til aldersrentemodtagere, der er optaget i et kommunalt alderdomshjem, og som ikke har nogen indtægt, udbetales til småfornødenheder til enlige i hovedstaden, købstæderne m. v. og det øvrige land henholdsvis 264 kr., 240 kr. og 204 kr., jfr. § 85, og til ægtepar det dobbelte beløb. Såfremt rentemodtagerne har egen indtægt, bliver 60 pct. af denne at fradrage i de fornævnte lommepege. Overstiger indtægten $\frac{5}{3}$ af lommepengene, indbetales 60 pct. af den overskydende indtægt til kommunens kasse. Overstiger indtægten $\frac{10}{3}$ af lommepengene, indbetales hele det derover liggende beløb til kommunens kasse. Ved indtægtsopgørelsen forhøjes formueindtægt med $\frac{2}{3}$.

De indbetalte beløb fradrages, forinden refusion beregnes, i den udgift, som opholdskommunen i medfør af § 65, stk. 3, er berettiget til at få refunderet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen — eller eventuelt magistraten, jfr. § 26, 2.—3. punktum, i lov om offentlig forsorg — er berettiget til i ganske særlige tilfælde i et kommunalt alderdomshjem at optage per-

Forslaget.

Stk. 1. Hvor omstændighederne taler derfor, kan optagelse i særlig dertil bestemte alderdomshjem *eller plejehjem for kronisk syge*, der skal give rentemodtageren mindst lige så gode kår som modtagelsen af alders- *eller invaliderente*, træde i stedet for udbetaling af *renten*.

Stk. 2. For ophold på kommunernes alderdomshjem, herunder de i § 34, stk. 3, i lov om offentlig forsorg omhandlede alderdomshjem, *samt på de i § 39, stk. 1 og 2, i samme lov omhandlede plejehjem for kronisk syge*, bemyndiges socialministeren til at fastsætte takster, der lægges til grund ved beregning af refusion.

Stk. 3. Til alders- og *invaliderentemodtagere*, der er optaget i et kommunalt alderdomshjem *eller i et af de i forsorgslovens § 39, stk. 1 og 2 omhandlede plejehjem*, og som ikke har nogen indtægt, udbetales til småfornødenheder til enlige i hovedstaden, købstæderne m. v. og det øvrige land henholdsvis 264 kr., 240 kr. og 204 kr., jfr. § 85, og til ægtepar det dobbelte beløb. Såfremt rentemodtagerne har egen indtægt, bliver 60 pct. af denne at fradrage i de fornævnte lommepege. Overstiger indtægten $\frac{5}{3}$ af lommepengene, indbetales 60 pct. af den overskydende indtægt til kommunens kasse. Overstiger indtægten $\frac{10}{3}$ af lommepengene, indbetales hele det derover liggende beløb til kommunens kasse. Ved indtægtsopgørelsen forhøjes formueindtægt med $\frac{2}{3}$. *Ved opgørelsen af indtægten for en rentemodtager, der har ophold på et af de i forsorgslovens § 39, stk. 1 og 2, omhandlede plejehjem for kronisk syge, vil der være at se bort fra mindre indtægter, der stammer fra rentemodtagerens personlige arbejde under opholdet i plejehjemmet. Nærmere regler fastsættes af socialministeren.* De indbetalte beløb fradrages, forinden refusion beregnes, i den udgift, som opholdskommunen i medfør af § 65 er berettiget til at få refunderet.

Stk. 4. Uændret.

Bilag til f. t. l. om ændr. i forsorgsloven m. m. (vedr. plejehjem for kronisk syge m. v.).

soner, der ifølge § 41, stk. 2, er udelukket fra at oppebære aldersrente. Optagelsen kan dog kun ske, såfremt pågældende iøvrigt opfylder betingelserne for at oppebære sådan rente, og såfremt han på grund af alderdomssvækkelse eller andre varige svaghedstilstande behøver stadigt tilsyn og pleje og ikke er i stand til selv at sørge herfor, samt for så vidt pladsforholdene på hjemmet iøvrigt tillader optagelsen. For de således optagne gælder bestemmelsen i stk. 3, dog at der ikke kan afkræves de pågældende mere end den fulde udgift ved deres forsørgelse, beregnet efter kommunens sidst afsluttede årsregnskab.